

Každé jméno města, vinice či vinařské obce ve vinařské oblasti Čechy jako kdy k nám promlouvalo přes staletí. Často mají zvuk i lesk opravdě královský – města Mělník, Litoměřice, Kadaň a Kutná Hora, hrad Karlštejn, Svatováclavská vinice v Dřísech i další drobné, s láskou pěstované vinohrady na středověkých kamenných terasách. Pojďte s námi a poslyšte příběh českého vinařství...

OD HISTORIE K SOUČASNOSTI

Legenda vypráví, že první víno do Čech přestavalo jako dar; knížeti Bořivoj a jeho ženě Ludmile je poslal velkomoravský kníže Svatopluk k oslavě narození jejich syna Sptyihnéva.

Bořivoj s Ludmilou zachutnalo moravské víno natolik, že v okolí Mělníka nechali vysadit první vinice.

Jednu z prvních vinic dala sv. Ludmila založit nedaleko svého rodiště Přesova na slunné jižní straně vrchu Cemcemini mezi obcemi Nedomice a Dřísy. Tajům výroby vína se tu zaučoval i její vnuk sv. Václav, českým vinařem později uctiván jako Supremus magister vinearum – nejvyšší perkmistr hor

viničních. Podle něj je vinice v Dřísech dodnes označována jako Svatováclavská. Další viniční svahy a terasy v kotlbině řek Labe a Berounky vznikly patrně již během 11. století. Ve středověku, povázaném za zlatý věk českého vinařství, se výroba vína a obchod s ním staly významnou aktivitou

bohatých měšťanů. K nejproslulejším vinařským střediskům patřila města Praha, Kutná Hora, Mělník a Litoměřice. Zkázu pro tuzemské vinařství byla třicetiletá válka, kdy přibližně polovina vi-

nic zanikla a už nikdy nebyla obnovena. Od konce 18. století se plocha vinic neustále zmenšovala. Rady vinic a viničních tratí, které v minulosti zakládaly staré odrůdy ze

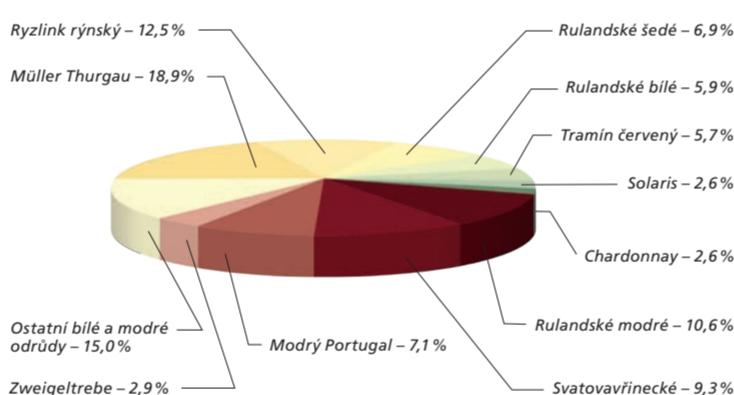
západní Evropy včetně tradičního Burgundského, které se v tuzemsku označuje jako Rulandské. Zatímco v severnější oblasti Polabí tradičně převládají bílé odrůdy, především Müller Thurgau, Ryzlink rýnský, Rulandské sedé a Rulandské bílé, jih patří modrým odrůdám. Vysokému renomé se těší především, Rulandské modré, Svatováclavské a Modrý Portugal.

hor a českého středohoří, je vnitrozemské a v průběhu let proměnlivé. Vliv na počasí mají jak vpády chladných a vlhkých vzdálených maz z Atlantiku, tak suchého vzduchu z Sibiře. Dozrávání hroznů významně urychlují teplé letní měsíce, byť velkou roli hrají časté invenze v úzkých skalních údolích.

PODNEBÍ

Vinařská oblast Čechy patří k nejsevernějším výspám evropského vinařství. Vinice zde těží z příhodných mikroklimatických lokalit v nižší nadmořské výšce nebo na chráněných jižních svazích, často v údolích řek Labe, Vltavy, Berounky a Ohře. Klima oblasti, ležící ve srážkovém stínu Krušných

Prvohorní usazeny, vají sedimenty písčkové, břidlice, buližníky a červené jíly, překry-

VINAŘSKÉ EXPOZICE V MĚLNÍKU A LITOMĚŘICích

Za nejstarší historii českého vinařství se vypravte do Regionálního muzea Mělník, které se zabývá jeho dějinami od středověku až do současnosti.

Prohlédnete si například korouhev sv. Václavem, patronem vinařů, kterou si v roce 1762 nechal zhotovit czech mělnických vinařů, vinařské lisy, vinařské a bednářské náčníky, džbánky a konvice. Jednou z dominant vinařské expozice je socha sv.

Müller Thurgau, Ryzlink rýnský, Rulandské sedé a Rulandské bílé, jih patří modrým odrůdám. Vysokému

renomé se těší především, Rulandské modré, Svatováclavské a Modrý Portugal.

Václava, která stávala u Svatováclavské viny v Dřísech.

Završením prohlídky může být návštěva sklepů a ochutnávka tradičních českých vín v muzejní kavárně.

Další moderní expozici se zábavnou formou seznámíte s rozvojem vinařství v dobových souvislostech. V areálu najdete také chráněnou dílnu, nabízející výrobky místní produkce, degustační prostory s archivem vín, konferenční sál, vinothéku a stylouvou Hradní vinnárnou.

VINAŘSKÉ AKCE

Uvedené akce jsou jen malou inspirací, více naleznete na www.vinazcech.cz.

- Vinařské Litoměřice** (Litoměřice, duben) www.ortopedicecentrum.cz

- Svaté růžových vín** (Praha, 1. května) www.vinazcech.cz

- Pardubický festival vína** (Pardubice, srpen) www.pardubickyfestivalvina.cz

- Mělnické vinobraní** (Mělník, září) www.vinobranimelnik.cz

- Trojské vinobraní** (Praha-Troja, září) www.mctroja.cz

- Litoměřické vinobraní** (Litoměřice, září) www.mkz-ltm.cz

- Karlštejnské vinobraní** (Karlštejn, září) www.karlstejnske-vinobrani.cz

- Krajské vinobraní a dožinky na Kačině** (Svatý Mikuláš, září) www.vinobraninakacince.cz

- Roudnické vinobraní** (Roudnice nad Labem, září) www.roudnicke-vinobrani.cz

- Královský košť Praha** (Praha, listopad) shop.kralovsky-kost-praha

KAM ZA VÍNEM

Na oficiálních vinařských stránkách ČR najdete seznam téměř 500 míst v Čechách, na nichž se nachází vinařství, vinytovary a vinné sklepy. Garantovanou úroveň služeb vám poskytou v zářízeních, která jsou označena logem Certifikace vinařské turistiky. Patří mezi ně i ubytování s vinařskou tematikou a restaurace s vínem. Jejich výčet naleznete na druhé straně v mapě. [Více na \[www.vinazcech.cz/certifikace\]\(http://www.vinazcech.cz/certifikace\).](http://www.vinazcech.cz/certifikace)

NEZAPOMEŇTE NAVŠTÍVIT | ČECHY

Celková výměra: 313 ha Vinařské obce: 35 Vinařské tratě: 82

VINAŘSKÁ PODOBLAST

LITOMĚŘICKÁ

Jedním z davných center nejmenší vinařské podoblasti České republiky byly Litoměřice, ve středověku se 400 hektary vinic po Praze druhé největší vinařské město v Čechách. K litoměřické katedrále sv. Štěpána se vztahuje darovací listina Sptyihnéva II. z roku 1057, která se zmíňuje o okolních vinicích a vinařích a představuje možná nejstarší písemnou zprávu o českém vinařství. Řada vinic a vinařských obcí se nachází také v okolí Mostu a Kadaně, kde se réva vinná osvědčila jako rekultivační plodina na výsypkách hnědouhelných lomů. Kromě tradičních odrůdových vín se v této oblasti jako jediné v Čechách vyrábí od roku 1994 i košer víno, které vzniká pod dohledem rabína a splňuje požadavky židovského náboženství.

NEZAPOMEŇTE NAVŠTÍVIT:

- Březno u Louň - skanzon rekonstruovaných pravěkých a raně středověkých staveb, pobočka Oblastního muzea v Lounech
- Česká brána (Porta Bohemica) - romantická skalní přůrva v místech, kde se říčka Labe zařezává do Českého středohoří, na okolních stráních vinyce
- Krášný Dvůr - barokní zámek obklopený rozlehlym anglickým parkem s množstvím romantických zahradních staveb, rozhlednou a vodopádem, oblíbené místo českých filmářů (Konec starých časů, Jak báskník chutná život, To horké léto v Mariánském, pohádky)
- Litoměřice - když bývaly po Praze druhým největším vinařským městem v Čechách. Gotický hrad slouží jako multifunkční centrum zaměřené na historii a současnost českého vinařství, nahlédnout můžete i do městského podzemí
- Louň - Oblastní muzeum s historickou a přírodněvědnou expozicí; zbytky městských hradeb s dělovými baštami a Žateckou bránou; chrám sv. Mikuláše; Galerie Benedikta Rejta

VINAŘSKÁ PODOBLAST

MĚLNICKÁ

NEZAPOMEŇTE NAVŠTÍVIT:

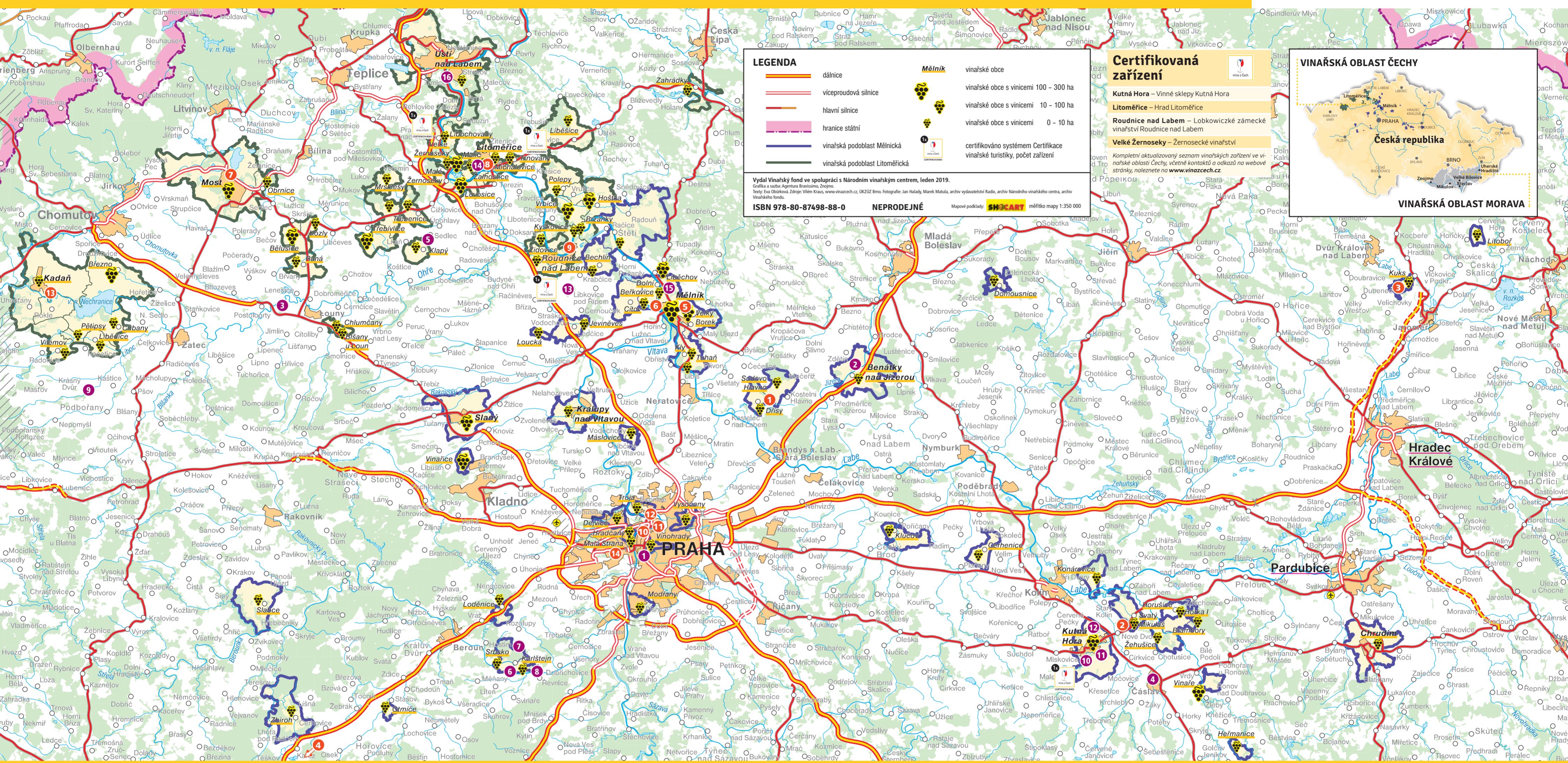
- Praha - na obnovených středověkých vinicích se opět pěstuje réva vinná. Navštívte Svatováclavskou vinici na Opošti nebo Gröbowku, téměř dvouhektarovou vinici na svahu mezi městskými částmi Vinohrady a Nusle. Na obou si můžete dát skleničku vína přímo na vinci.
- Trojský zámek v Praze-Troji - barokní zámek, inspirovaný římskými předměstskými vilami
- Botanická zahrada hlavního města Prahy v Praze-Troji - památkově chráněná vinice sv. Kláry s rozlohou 3,5 ha. Její součástí je barokní viniční domek a kaple sv. Kláry, z teras se otevírá pěkný pohled na centrum Prahy.
- Čáslav - gotický kostel sv. Petra a Pavla s vyhlídkovou věží; Městské muzeum otevřené roku 1885 patří k nejstarším muzeím v Čechách; Muzeum zemědělské techniky
- Kačina - empírový zámek s parkem; Muzeum českého venkova a obnovená vinice
- Karlštejn - významná vinařská stanice, která se zabývá uchováním a studiem genofondu révy vinné; královský hrad; muzeum betlému; muzeum hodin; muzeum voskových figurín
- Kutná Hora - klášter sv. Vojtěše - prohlídka sklepů a degustace vína; gotický chrám sv. Barbory; České muzeum stříbra - Hrádek; mincovna ve Vlašském dvoru; historická vinice pod chrámem sv. Barbory a Jezuitskou kolejí
- Kutná Hora-Sedlec - cisterciácký klášter s kaplí Všech svatých a známou kostnicí
- Liběchov - v lese nad obcí vytvářel sochař Václav Levý (1820-1879) umělou jeskyni Klácelku a pozoruhodné skalní útvary, zvané Čertovy hlavy
- Mělník - Regionální muzeum s expozicí vinařství; zámek, prohlídka s degustacemi; vinice Ludmila; chrám sv. Petra a Pavla s kostnicí
- Slaný - sloup vinařů a rybářů, který snad od 14. století stával pod kostelíkem sv. Václava v Ovčárech. V ulici Na Vinici je dnes umístěna jeho kopie.

KRAJEM VÍNA | MAPA | VINAŘSKÁ OBLAST ČECHY

NÁRODNÍ
VINAŘSKÉ
CENTRUM
součástí přesypky společnosti

SVAZ VINAŘŮ

Informační centra

TIC Mělník, Mělnické kulturní centrum, o.p.s.
Legionářů 51, 276 01 Mělník
tel.: 315 677 503, e-mail: infocentrum@mekuc.cz
www.ticmelnik.cz

Městys Karlštejn
267 18 Karlštejn 185, tel.: 311 681 213
e-mail: info@karlstejn.cz
www.mestys-karlstejn.cz

Infocentrum Slaný
Pod Velvarskou branou,
Velvarská 136/1, 274 01 Slaný, tel.: 312 523 448
e-mail: ic@infoislany.cz, www.infoislany.cz

Informační centrum Kutná Hora
Sanktuarijní dům, Palackého náměstí 377,
284 01 Kutná Hora, tel./fax: 327 512 378
e-mail: infocentrum@kutnahora.cz, www.kutnahora.cz

Informační středisko Benátky nad Jizerou
Zámeček 50, 294 71 Benátky n. J., tel.: 326 316 102
e-mail: infocentrum@benatky.cz, www.benatky.cz

Městské informační centrum Kolín
Na Hradbách 157, 280 02 Kolín
tel.: 311 712 021, 274 138 197
e-mail: mic@mukolin.cz, www.infocentrum-kolin.cz

Pražská informační služba
Arbesovo nám. 70/4, 150 00 Praha 5
tel.: 221 714 714, e-mail: tourinfo@pis.cz, pis@pis.cz
www.praguewelcome.cz

Vinařský atraktivní cíle

① Svatováclavská vinice v Dřísech
• první vinice v Čechách, podle legendy založena sv. Ludmilou, www.drisy.cz/vinice

② Muzeum českého venkova a zámek Kačina
Svatý Mikuláš 51, 284 01 Kutná Hora
tel.: 315 630 936, e-mail: muzeum@muzem-melnik.cz
www.muzeum-melnik.cz

③ Hospital Kuks a Galerie českých vín
• barokní komplex s lékárnou a zahradou
• České farmaceutické muzeum
• lapidárium soch M. B. Brauna
• kostel Nejsvětější Trojice, kaple a hrobka
• prodejní expozice vinařské oblasti Čechy, historická obnovená vinice
Kuks, 551 01 Jaroměř, tel.: 608 113 020
www.zamekkuks.cz

④ BOHEMIA SEKT Centrum
• prohlídka společnosti, seznámení s historií i současností, degustace vybraných sekty a tichých vín, nově objevených předem

BOHEMIA SEKT, a.s., Smetanova 220, 332 02

Starý Plzeň, tel.: 377 197 116
e-mail: centrum@bohemiasekt.cz
www.bohemiasekt.cz

⑤ Regionální muzeum Mělník
• gotický hrad s interaktivní expozicí vinařství
• historie a příroda Mělnicka
• historie výroby dětských koček v Čechách
Náměstí Miru 54, 276 01 Mělník
tel.: 315 630 936, e-mail: muzeum@muzem-melnik.cz
www.muzeum-melnik.cz

⑥ Zámek Mělník a vinařství Chateau Mělník
• prohlídka zámeckých interiérů
• vinné sklepy ze 14. století
• prohlídka s degustací proslulých mělnických vín
• terasy vínici Ludmila a soutok řek Labe a Vltavy
Svatováclavské ulice, 276 01 Mělník
tel.: 733 776 568, 317 070 154
e-mail: rezervace@lobkowicz-melnik.cz
www.lobkowicz-melnik.cz

⑦ Hrad Hněvín u Mostu
• výhledová věž, restaurace a hvězdárna

starověké vinné terasy s nově vysázenými

vinicemi

Hradní, 434 01 Most
tel.: 777 938 754
www.hradhnenvin.cz

⑧ Litoměřice
• gotický hrad s interaktivní expozicí vinařství

• nově vysázené vinice na hradebních ochozech

• vinný altán, pravidelné degustace vín

www.vinici-altan.cz

⑨ Zámek, galerie a Lobkowiczké zámecké

vinařství v Roudnici nad Labem

• prohlídka zámku a galerie

• prohlídka vinných sklepů s degustacemi

Zámek 1, 413 01 Roudnice nad Labem
tel.: 416 837 234
e-mail: vinarstvi.roudnice@lobkowicz.cz
www.lobkowicz-melnik.cz

⑩ Národní medělecké muzeum v Praze

• výhledová věž, restaurace a hvězdárna

• starověké vinné terasy a soutok řek Labe a Vltavy

• expozice dějin potravinářského průmyslu

• historické nástroje a nářadí

• tajemství výroby vína

• expozice zemědělské motorové techniky

Kostelní 44, 170 00 Praha 7-Letná
tel.: 220 308 276, 220 308 200
e-mail: nzm.praha@nzm.cz, www.nzm.cz

⑪ Svatováclavská vinice a Villa Richter

na Pražském hradě

• vinice, expozice vinařství a vinný restaurant

• terasy jedné z nejstarších českých vinic

www.villarichter.cz

⑫ Hrad Hazmburk

• zřícenina gotického hradu, výhledka z Bílé věže

tel.: 606 175 052, e-mail: hrad.hazmburk@ustiinp.cz, www.hrad-hazmburk.cz

⑬ České muzeum sřívka Kutná Hora

Hrádek, Barborška 28, 284 01 Kutná Hora

tel.: 327 512 159, e-mail: info@cms-kh.cz, www.cms-kh.cz

⑭ Hrad Štěrek

• prohlídka hradu, restaurace, hradní galerie

tel.: 475 530 682, www.hradstrekov.cz

Turisticky atraktivní cíle

① Praha
• historické jádro – památka UNESCO, muzea, památky, galerie, www.praha.cz

② Benátky nad Jizerou

• zámek s parkem a vinicí, Muzeum Benátky, Zámek, 294 71 Benátky nad Jizerou

www.muzeumbenatku.cz

③ Botanická zahrada hlavního města Prahy v Praze-Troji

• památkově chráněná vinice sv. Kláry, barokní vinní domek, kaple sv. Kláry, výhledová terasa, skleník Fata Morgana

• naučná stezka, archeopark, dětské hřiště

Nádvoří 134, 171 00 Praha 7-Troja
tel.: 234 148 111

e-mail: info@botanicka.cz, www.botanicka.cz

④ Františkánský klášter v Kadani

• Městské muzeum, Svatováclavská vinice

tel.: 474 341 295

e-mail: muzeum@kultura-kadan.cz, www.kultura-kadan.cz/muzeum

⑤ Čáslav

• gotický kostel sv. Petra a Pavla s vyhlidkovou věží, Městské muzeum, Muzeum zemědělské techniky

www.muzeumcz.cz

⑥ Hrad Karlštejn

• historické jádro – památka UNESCO, muzea, památky, galerie, www.hradkarlistejn.cz

⑦ Muzeum betlému Karlštejn

267 18 Karlštejn 11, tel.: 607 940 787, e-mail: ic@sedlec.info, www.muzeumbetelu.cz

⑧ Muzeum voskových figurín Karlštejn

267 18 Karlštejn 11, tel.: 311 681 226, e-mail: info@waxmuseumprague.cz, www.waxmuseumprague.cz

⑨ Zámek Krásný Dvůr

• stylové zámecké interiéry a anglický park

439 72 Krásný Dvůr, tel.: 415 210 004

e-mail: zamek.krasnydvur@usti.npu.cz, www.krasny-dvur.cz

⑩ Kutná Hora

• historické centrum – památka UNESCO, gotický chrám sv. Barbory, www.kutnahora.cz

⑪ Kostnice v chrámu sv. Petra a Pavla Mělník

Rímkokatolická farost – proboství Mělník

Na Výhledi 128, 276 01 Mělník, tel.: 315 622 337

e-mail: farostmelnicka@quick.cz, www.saletini.cz

⑫ Hrad Štěrek

• prohlídka hradu, restaurace, hradní galerie

tel.: 475 530 682, www.hradstrekov.cz